

Alþingi
Erindi nr. P 127/1656
komudagur 5.4.2002

ÞJÓÐHAGSSTOFNUN

4. apríl 2002

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10, 2. hæð,
150 Reykjavík

Vísað er til beiðni samgöngunefndar Alþingis dagsett 22. mars 2002, þar sem óskað er eftir umsögn um frumvarp til hafnalaga, 386. mál. Þjóðhagsstofnun biðst velvirðingar á hve seint þessi umsögn berst.

Virðingarfullst,

Sigurður Guðmundsson

forstjóri

Umsögn um frumvarp til laga um hafnalög, 386. mál.

Tilgangur frumvarpsins er m.a. sá að færa starfsemi hafna í átt til markaðskerfis og auka samkeppni í því skyni að ná fram betri hagkvæmni í rekstri hafna. Settar eru reglur sem eiga að stuðla að því að þjónustugjöld geri höfnum kleift að standa undir rekstri hafnar.

Þjóðhagsstofnun er þeirrar skoðunar að almennt sé æskilegt sé að auka fjárhags- og rekstrarlegt sjálfstæði hafnarfyrirtækja og rekstrareiningar sveitarfélaga þar sem því er við komið. Þjóðhagsstofnun er hlynnt því að einfalda reglugerðarumhverfi fyrirtækja og stofnana atvinnulífsins og að sömu reglur gildi um öll fyrirtæki og stofnanir innan atvinnugreina og milli atvinnugreina. Ljóst er að með upptöku virðisaukaskatts á þjónustugjöld hafna færast rekstur þeirra nær umhverfi annars atvinnurekstrar og er það til bóta.

Ekki er eins augljóst hvaða tilgangi það þjónar að rekstrarform hafna lúti mismunandi reglum í gjalddöku fyrir hafnatengda þjónustu, samkeppnisreglum ef um samkeppni sé að ræða en reglum um gjalddöku opinberra fyrirtækja ef samkeppni er ekki til staðar. Stofnunin er hins vegar ekki dómbær á það hvort hin mismunandi rekstrarform sem frumvarpið gerir ráð fyrir séu nauðsynleg.

Þjóðhagsstofnun telur að styrkir ríkisvalds eigi að hlíta almennum og gegnsæjum reglum. Frumvarpið stefnir í þá átt með því að binda almenna stofnstyrki til hafnargerðar við ákvæði Eftirlitsstofnunar EFTA um byggðastyrki. Þjóðhagsstofnun telur mikilvægt að allar ákvarðanir um opinberar framkvæmdir byggji á eins traustum grunni og hægt er. Fullnægjandi undirbúningur og raunhæfar og skýrar áætlanir gagnast best ásamt æskilegu eftirliti með hverri framkvæmd fyrir sig. Stofnunin telur að umrætt frumvarp geti aukið og bætt á skýrleika og skilvirkni vegna framkvæmda við hafnagerð á vegum hins opinbera.